

Az előfizetés ára:

1 egész évre . . . . . 8 frt
 1 fél évre . . . . . 4 frt
 1 negyed évre . . . . . 2 frt
 Kőrajzoknak és néptanítóknak
 Egész évre 6 frt., fél évre 3 frt

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizethető és egyes lappeldá-
 nyokat venni lehet a kiadóhiva-
 talban. Traub. és társa, Valentin
 Károly, Böhm M., Luszovics L.
 Veidinger N.

üzletében és a fődolánytözsében.

A hirdetések ára:

Mindenkor arjyegyek szerint.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30k.
 Nyitásterben egy sor . . . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu lap.

Hirdetéseket elfogad: Külföldön
 Bareck J. és Társa Erfurthban
 Haasenstein és Vogler, Steiner A
 Hamburgban, Daube G. L., Kno
 Ignác Frankfurthban, Oppelik A.
 Schalek Henrik, Mosse Rudolf
 Bécsben. Magyarországon: Neu
 berger és Braun, Goldberger A.
 V., Lang Lipót, Schwarz Gyula
 Somogyi K. „Első magyar nemzet-
 közli irodá”-ja Budapesten, kiadó-
 hivatalunk és Janovszky H. király-
 utczában levő hirdetések felvétel
 irodája Pécssett.

Megjelen hetenkint kétszer:
 szerdán és szombaton.

Szerkesztőség: Király-utca 20. sz.
 Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Kéziratok
 nem adatnak vissza.

A husvét verőfénye.

Nem kell ahhoz fennkölt szellem, széles látókörű műveltség, hogy a lelket a megelégedés, a boldogság, a dicsőség érzete töltse be; egy kell hozzá csak, romlatlan lélek. A kínok romlatlan lelke van, az szétnéz husvét reggelén, verőfényt keres, keresi, vajjon örülnek-e az emberek hajlékaikban, örülnek-e az utczán, jó kedvvel köszöntik-e egymást, igazán kívánnak-e egymásnak boldog ünnepeket? **Igazán!** Ez nagy szó. Ettől függ az öröm, ebben gyökezik a jó kedv. Ha a szomszéd igazán érez, akkor kíván szomszédjának boldog ünnepeket.

Hisz a husvét olyan nagy ünnep! Szent emléke, emlékeztetője a feltámadásnak. Nemesak alkalmat ad arra, hogy gondolkozzék az ember a fölött, miszerint számot tesz a világon, hanem újjal mutat minden sugara a husvét verőfénynek arra, hogy tegyen is számot a világon. S a fény mellett mindjárt ott terem az árnyék, mellé sorakozik a sötét gondolat, hogy miért iparkodik nap nap mellet egyik ember háttérbe szorítani a másikat, mikor ennek a másíknak is joga van,

hogy épúgy előtérbe álljon, mint az. Előtölul az a gondolat, hogy neki is épúgy van jussa örülni a feltámadásnak, mint a milyen joga van hozzá a másíknak.

Erre a gondolatra nyomban következik a lélek feltámadása, ez az **önérezet**.

Nagy fény árad akkor szét, mikor feltámad az **önérezet**. A Megváltó koporsójából a feltámadás által az **isteniség** fénye, ragyogása terjedt szét; a lélek pedig az **emberség** világosságát hirdeti. Az a fény és ragyogás ez a világosság hatalmas: az elismertette a világgal a Mindenhatóságot, ez pedig elismertetést követel magának a világtól.

Követel — s talál-e? Ez a másik nagy szó. A történelem törvénye megállapítja, hogy az ember nem mond le azon jogairól se, melyek a talpalatnyi földön való elhelyezkedését biztosítják, a mit elfoglalt. E jogok elszunyadhatnak, de el nem alusznak. A lélek törvénye pedig azt igazolja öröktől fogva, hogy még senkinek se sikerült, bármí furfangos harcuban, elnémitani, vagy épen lecsigázní az emberi szellemet.

Esztelenség a szellem életét fejtojnti akarní. Az a világosság, mely a lélek feltámadásából, az **önérezetből** kiárad, nagyon hatalmas: mindenek előtt fényt vet minden pöffeszkedésre, felfuvalkodottságra, a mit maga körül talál — s aztán nagy neveltséget idéz elő a világon, mikor megsugorodni kénytelen az, a ki csak úgy fújt maga körül. Pedig ez okvetlenül bekövetkezik, késbetik, de nem mulik; hogy évekig, vagy évtizedekig tart a harcra készülődés, az nem határoz, de a leszámolás órája el nem marad.

Milyen reflexiók, husvét ünnepe! mondhatja valaki, olvasva e komor elmékedést. De tán épen husvét ünnepeére van helyén, egy kissé fontolgatni: mi a jelentősége annak a fel-séges ideálnak, mit husvétkor, a feltámadásban oly emelkedett hangulattal üdvözlünk. Nem az örök igazság kelt ki a sírból ama Feltámadáskor? Nem érezzük-e mindig nyomasztóbban, hogy mikor e jelszóval kopogtatunk be embertársainkhoz: igazság, nagy fanyar képekkel találkozunk! Nem természetes-e hát, hogy okvetlen eljön az az idő, a mikor az igazság ragyogó pompájában fog megszint fel-tünni a láthatárra, dicsőséges arcczal

A „Pécs” tárczája.

Három mese.

— Andersen. —

III.

Egy anya története.

Egy anya virrasztott kis gyermeke mellett, eltelve aggodással és félelemmel, hogy meg is hal talán. A gyermek sápadtan feküdt, kis szemei le voltak csukódva, csendesen lélekzett, néha-néha emelkedett kis melle, mintha sóhajtana és az anya ilyenkor még fájdalmasabban tekintte kedvenczére.

Kopogtak az ajtón; egy szegény öreg ember lépett be az ajtón, a ki nagy lótakaróba látszott burkolva lenni, mert ez meleget tart, a melegre pedig szüksége volt, mert künn ugyancsak kemény tél vala. — Minden jéggel és hóval fedve, csipős szél fújt az ember szeme közé.

Miután a férfi reszketett a hidegtől, a gyermek pedig épen elaludt egy pillanatra, az anya kis bögében sórt tett a tüzhöz, hogy az öreg számára meglegejtse. A vén ember ringatta a böcsőt, az anya odült mellé és figyelt a kisedre, a ki mélyen lélekzett és felemelé kezéskéjft.

„Ugye te is azt mondd, hogy megél kis fiam?” kérde az anya. „A jó Isten nem akarja elvenni tőlem!”

És a vén ember, a ki a halál maga volt, olyan különösen bölintott, hogy épúgy lehetett ígent mint nemet belőle kivenni. Az anya lesütött szemekkel ült, könyök peregetek végig az arczán. Feje a mellére nehezült, három nap és három éjjel nem hunyta le szemét, most elaludt, de csak egy pillanatra, aztán felriadt, dideregve a hidegtől. „Mi ez!” kiáltá szétekintva. De az öreg ember nem volt sehol, gyermeke sem volt sehol, elvitte magával. A szegletben zörgött a vén óra, a nehéz ólomslly épen lehaladt egész a padlóig s bum! megállt.

A szegény anya kiszaladt a ház elé és kiáltozott gyermeke után.

Ott künn a hóban egy nő ült hosszú fekete ruhában és mondá: „A halál volt benn a szobádban, láttam elsietni gyermekeddel; futása gyorsabb a szélénél és soha se hozza vissza, a mit elvitt!”

„Mondd, mely utra tért!” felelé az anya „mondá az utat s én feitalálom őt!”

„Én tudom,” mondá a fekete ruhás nő, „de mielőtt felfedezném, el kell dalolnod mind azt a dalt, a melyeket gyermekednek eldaloltál, én már előbb hallottam azokat, én az éjszaka vagyok, láttam könyvedet, a mint énekeltél.”

„Mind, mind eldalolom!” felelé az anya, „de ne tartóztass, hogy utólrhessen, hogy feitalálhassam gyermekemet!”

De az éj néma és esendes maradt; ekkor az anya a kezeit tördelte, dalolt és sírárkozott, sok dalt dalolt, de még több volt a köny, amit sirt. Aztán így szólt az éj:

„Jobbra tarts, menj be a sűrű jegegyésbe amott, arra láttam voulni gyermekeddel a halált.”

Mélyen az erdőben összefutottak az utak s ő nem ismerte ki magát, merre forduljon. Egy tövisbokor állt ott, nem volt se levele, se virága, de hisz hideg teli évszak volt és zuzmára lepte be ágait.

„Nem láttad itt elmenni a halált drága gyermekemmel?”

„De igen,” mondá a tövisbokor, „de nem mondom meg, merre tért, a mig fel nem melegítesz kebleden, megfagyok, csupa jéggé meredek.”

És az anya szorosán keblére zárá a tövisbokrot, hogy jól felmelegedjék és a tövissek husába furdótk, hogy a vér nagy cseppekben szivárgott elő és a tövisbokor friss zöld leveleket hajtott s virágok feslettek ki rajta a hideg teli éjszakán, oly meleg volt a megszomorodott anya szíve és a tövisbokor leirta neki az utat, merre menjen.

fog feltámadni és a mi mindnyájunk arcát is be fogja akkor világitani e feltámadás, e husvét verőfénye!

—1.—1.

A budapesti általános kiállítás.

— Kiállítási hírek. —

Budapest, 1885 márczius 28-án.

Az országos kiállítás f. évi május hó 2-án fog megnyílni s egész október végeig fog tartani.

Az a ki országos kiállítás területén manapság szertenéz, arra e nagy nemzeti vállalat a levés legutolsó stádiumából kibontakozó óriási mű benyomását fogja tenni. Az első pillantás azonnal meggyőzi a szemlélőt arról, hogy itt nem lehet többé szó olyan alkotásról, a melynek talán még nincsenek végleg kiforrott formái, hanem igenis olyanról, a mely bizony és szép sikert jósolva törekszik a végbefejezés felé. Festőleg tarka és változatos az a kép, a melyet a kiállítás területe a rajta lévő száznál több épülettel és park-szerű virányával nyújt. Olyan az, mintha valamennyi kor építkezési stíljét találtak adott volna egymásnak e helyen. A kelet és a nyugot, a klasszikus és a barokk-izlés, a renaissance és byzanci stíly formái mindmegannyian képviselvék e telepen.

A nagy iparpalota, a renaissance e gyönyörű remeke, immár teljesen elkészült és helyében serényen folyik már a kiállítási tárgyak felállítása és berendezése. A tanszer-épület is be van már teljesen fejezve; impozáns méretű faépület ez, melynek homlokzatán szép graphitrajz díszleg: a bölcelet és a mennyiség két geniuszát ábrázolja e rajz, miket a tudományok segítségzserszámai környékeznek: gyönyörű jelképzése e csarnok hivatásának. A csarnokban magában a paedagogia bő kincsei számtalan ládában vannak egymásra halmozva, várva a rendező kézzre, mely remélhetőleg nem fog sokáig késmi munkája megkezdésével.

A házi iparszarnokban már rendezik a szobafülkéket, a melyek a parasztlakások butorzatát és belső berendezését fogják nemzetiségek szerint beosztva feltüntetni. A látogató e fülkékben oly gazdag néprajzi gyűjteményt fog találni, a mely hazánk népszokásait minden könyvnel világosabban fogja előtte feltárni.

A mezőgazdasági csarnokban a maggyűjtemények csoportosítása már megkezdődött és mondhatjuk, hogy hazánk mezőgazda-

sága e csarnokban oly meglepő nagyszerűséggel lesz képviselve, mely alkalmas arra, hogy a külföld legnagyobbat tisztelgető vívja ki mezőgazdánk számára. Egyébiránt az épület előkelő stílye és izlésteljes csínja is jelzi a mezőgazdaság fontosságát hazánkra nézve; a csarnok ugyanis egyike a világ legnagyobb és legszebb faépületeinek és egyuttal fényes bizonyítéka annak, hogy faanyagból is lehet monumentális épületet emelni.

E csarnok közelében szép kis kortészet látható, mely a kiállítás legérdekesebb részleteihez számítható. Zichy Ferenc gróf és a királyi vizezlerképezde faiskoláiból kikerült gyümölcsfák láthatók benne, melyek nem bő termőképességök, sem gyümölcsök sajátosságuk miatt tűnnek fel, hanem saját alakjuk miatt, mely matematikai pontossággal a királyi pár nevének kezdőbetűit, hazánk címerét stb. ábrázolja. Még érdekesebb látványt fog e kis kertjé telep nyújtani, ha majd a fákat üde és gazdag lombzat fogja elborítani.

A pénzügyminiszterium csarnokában rendezés alatt vannak már a szakcsoportok gyűjteményei, u. m. a dohánytermelés, a bányászat és kohászat, a pénzérvés gyűjteményes kiállításai; ugyanennyire haladt a munka már a közlekedésügyi miniszterium pavillonjában is, a mely a vasutak és folyam szabályozások szelvényeit és mintáit, továbbá a fűmelt kir. tengerészeti hatóság gyűjteményeit tartalmazza.

A horvát pavillon — szép kétemeletes épület, karesu toronnyal és szláv szabásu nyílt verandákkal — legközelebb fog elkészülni; Horvátország kulturális állapotának hű és kimerítő képét fogja benne a közönség feltalálni; 1200-nál több kiállító jelentkezett e csarnok számára, úgy, hogy az épületet jóval nagyobbra kell építeni, unsem eredetileg tervezte volt.

A dunagőzhajózási társulat gőzhajóinak modelljét, az ó-budai hajógyár készítményeit állítja ki egy külön pavillonban, a melynek tö-zomszédságában látható a Ganz-féle vasöntő gyár csarnoka is; ez a csarnok csinos miniatürképe a Ganz-gyár budai épületének, a melyben e világegyet a maga nagyirű waggon kerekeit és elektrotechnikai gyártmányait készíti.

A keleti pavillon byzanci kupoláival, farácszatával, szépen vezetett oszlopsoraival a festői keletnek egy idevarázsolt töredéké-ként mutatkozik; csarnokában nyíltan folyik már az egyes osztályok berendezése, különösen a szerb és a bolgár osztályé.

Ha még megemlítjük, hogy az erdészeti pavillon nagyhatásu fakéreg burkolatával, a

műcsarnok a maga gazdag majolika-díszítésével, a királyi pavillon és a hangversenyterem szintén teljesen elkészültek, úgy ezzel megközelítő képét adtuk a kiállítási terület mostani állapotának. A hivatott tényezők a megnyitás határidejének közeledtével kettözött buzgó-ságot fejtenek ki, hogy a kiállítás a kellő időben egy minden ízében teljesen befejezett egészként adathassék át a közönség szemlélétének.

Pályázati hirdetmény

a magyar királyi honvédségi Ludovica-Academiában, az 1885/86-iki tanév kezdetén be-töltendő magyar állami, illetőleg magán alapítványi helyekről.

(Folytatás és vége.)

7. A fizetési helyek.

Egész fizetéses helyért évenként 600 frt, félfizetéses helyért pedig 300 forint évi el-látási átalány fizetendő.

Ezen összeg a felvett növendék szülei (gyám-gondnoka) által félévénként előlegesen vagyis október és márczius hó elején két egyenlő részletben közvetlenül a m. k. honvédségi Ludovica academia igazgatóságánál — a honvédelmi minis-teri javadalom részére befizetendő, illetőleg posta útján felküldendő.

Az egész és félfizetéses helyre pályázók szülei (gyám-gondnoki) a felvételi folyamod-ványban nyilatvánit tartoznak, hogy az esedékes ellátási átalányt félévénként, vagyis október és márczius hónapok 1 én előlege-sen a Ludovica academia igazgatóságánál közvetlenül befizetik, illetőleg posta útján felküldik.

A fizetési helyekre pályázók között minden egyéb körülményre való tekintet nél-kül a felvételre elsőbbséggel azok bírnak, kik a megkivántató tantárgyakból jobb bizo-nyítványt mutatnak fel, illetőleg a felvételi vizsgát jobb eredménnyel tették le.

A mely növendék ellátásáért járandó félévi átalány egyszeri megintés után sem fizették be, az az adományozott helyhez való igényét elveszti, miről szülője (gyám-gondnoka) további mihezertartás végett értesít-tetik.

Ha valamely növendék szülője (gyám-gondnoka) beleegyezésével az intézetből idő-közben kilép, vagy bármely oknál fogva on-ant a fél év eltelte előtt elhalszik: az annak ellátása fejében lefizetett félévi áta-

„Ezután nagy tóhoz érkezett, a melyen nem lehetett látni egy hajót, egy csónakot. A jég még nem volt elég erős, hogy meg-bírhatta volna, átgázolni se lehetett, de át kellett mennie, ha gyermekét fel akarta lelni. Kétségbeesésében lefeküdt, hogy kiissza a tó vizét, ha eszem ezt ember vége nem viheti. De a csodás orodott anya gondolá, hogy hiszen megzomorították, hogy hiszen eszem is történhetik.

„Nem, ez nem lehet,” mondá a tó, de lássuk, nem bírnánk-e megegyezni. Gyöngyöt gyűjteni, ez az én szenvedélyem, a te két szemed pedig a legfényesebb, a mit valaha láttam. Ha kisorsod keblemben, én átvizlek abba a nagy növényházba oda át, a hol a halál lakik és fákat és virágokat nevel; mindegyik egy-egy emberélet!”

„Oh mindent odaadok, csak gyermekem-hez juthassak megint!” felelé könnyek közt a szegény anya; egyre jobban megeredt szem-i forrása, míg két szeme a tó fenekére szállt s két drága gyöngy lett belőle. A tó aztán felemelte őt, mintha hintába ültette volna s egyetlenegy hajtásra a túlpartra röpíté, a melyen egy mértőldnyire szétterjedt csodálatos ház emelkedett. — Nem lehetett tudni, vajjon erdővel borított, barlangokkal bővelkedő hely volt-e az, vagy emberkék munkája; de hát a szegény anya nem láthatta, hisz kisírta volt a szemét.

„Hol találom fel a halált, a ki gyerme-kemet elvitte?” sóhajta.

„Ide még nem érkezett meg,” mondá az öreg felügyelőné, ki a gondot viselt a halál növényházára. „Hogy találhattál ide és ki volt segítségéd?”

„A jó lsten volt velem!” felelé az anya, ő könyörületes s te is az leszesz. Hol talál-hatom drága gyermekemet?”

„De hisz én nem ismerem,” mondá az öregasszony, te pedig nem látsz! Sok fa és virág fonyadt el ez éjjel, a halál nemsokára megjön, hogy elültesse őket. Tudod tán, hogy minden embernek megvan az életfája vagy életvirága, természeti alkotása szerint; úgy néznek ki azok is, mint más növény, de van szívverésök. Gyermekszíveknek is megvan a maguk dobogása. Hallgasd meg a szívek ve-rését, tán felismered a gyermekedet. De mit adsz, ha megmondom, hogy mit tégy még azonkívül?”

„Nincs már semmim, a mit adhatnék,” szólt a bús anya, de elmegyek érted a világ végeig.

„Ott nincs semmi keresni valóm” felelé az asszony, „hanem nekem adhatod hosszú fekete hajadat; magad is tudod tán, hogy szép s nekem tetszik. Megkapod érte az én ősz hajamat s ez is csak valami!”

„Mást nem kívánsz? ezt szívesen oda-

adom!” s odaadta szép fekete haját s meg-kapta érte az öregasszony hófehér szálait.

Ezután bementek a halál nagy házába, a hol a virágok és fák sajátosságosan nőttek össze-vissza. Itt harangvirág közt finom já-cintok s nagy, fa erősségű páoniák; amott vízi sások nőttek, némelyike friss volt, a másik félig fonyadt, vízi kigyók tanyáztak rajtok s fekete rákok csipmeszkedtek szára-ikra. Ott pompás pálmák, tölgyek és platanók álltak, mellettök petrezselyem és virágos kakukfű; minden fának és virágnak meg volt a maga különös neve, mindegyik egy-egy emberélet vala, az ember még élt, az egyik Khinában, a másik Grönlandban, köröskörül az egész földön. Itt nagy fák valának kis edényekben, úgy, hogy meggörbültek s majd szétvetették a cserépy oldalát; néhol apró gyenge virágot láthatott az ember, kövér talajban, mindlenfelől mohával fődve s gondos-án ápolva. A gyászoló anya hajóit a leg-kisebb növényekre s hallá, mint dobog ben-nök az emberi szív és millió között megis-merete gyermeke kis szívét.

„Ez az!” kiáltá s kezét egy kis kék ne-felejtis fölé tartá, a mely egészen elfonnyadva félre volt hajolva.

„Meg ne értsd!” inté az öreg asszony, „hanem állj ide s ha a halál, a kit már rég várok, megjelen, ne engedd, hogy a csemetét kitépje. Fenyegezd azzal, hogy te is úgy te-

lányok, a kilépés ideje után a fél év végeig esedékes részét az illetők visszakövetelhetik.

A növendékek szülők (gyám gondnokai) által a kisebb szükségletek stb. beszerzése végett havonként három forint zsebpénzzel látandók el, mely járuléknak egy-egy félévre számított összege mindenkor előlegesen és pedig a fizetéses növendékeknek az ellátási díjjal egyidejűleg, a többiek részéről szintén október és márczius hónapok 1-én a Akademia igazgatóságánál lefizetendő, illetőleg ahhoz felküldendő.

Ezen kötelezettség elvállalásának a körvényben kifejezés adandó.

A tényleg felvett ifjak szülők (gyám gondnokai) ezen felül a zsebpénz pontos lefizetését külön írásbeli, az academiának átadandó nyilatkozatban is kötelesek biztosítani.

Azon alapítványi, vagy kincstári helyen levő növendékek részére, kik vagyontalanság folytán hozzátartozóik által semmiféle segélyben nem részesíthetők, annak elengedését, illetőleg a kincstár által való fedezését a szülők (gyám gondnokok) az academia igazgatóságánál, az illető közigazgatási hatóságok által kiállított és a folyamodványok melléklendő „vagyontalansági bizonyítványok” alapján kérelmezhetik.

Az ily kérelmekre nézve érdemlegesen az academia igazgatósága határoz, mely határozat ellen fellebbezésnek helye nincsen.

8. A növendékekkel az Akademiában való elbánás.

A felvett növendékek az Academia részéről átvétetnek és a számukra rendszerezett teljes ruházattal, fehérneművel felszereléssel és tanszökökkel álláttnak.

Addig is azonban, míg ez iránybani szükségleteik fedezése iránt a kellő intézkedések megtétetnek, szükséges, hogy a növendékek még jó és használható lábbelivel ellátva jelenjenek meg.

A növendékek négy évfolyama két századot képez, melyeknek parancsnoka egy-egy százados.

A századparancsnokok a növendékek testi, szellemi és erkölcsi nevelésére első sorban vannak hivatva, ők ellenőrzik továbbá azt, hogy a növendékek szülők (gyám gondnokai) iránti köteleseiknek eleget tegyenek; ők értesítik a szülőket a növendékek viszonyai- ban előforduló fontosabb változásokról, valamint a szülők is a növendékeket illető kérésekkel az említett parancsnokokhoz tartoznak fordulni.

Az egyes tantárgyak előadására vonatkozó részletesb intézkedések a tanterv szerint vannak megállapítva.

Általában megjegyeztetik, hogy az academiában előadási nyelv a „magyar,” de a mellett figyelem fordítatik arra is, hogy a növendékek a német és francia nyelvet is a lehető legtökéletesebben elsajátíthassák.

A horvát-szlavon országai illetőségű ifjak a horvát nyelvben is nyerneek oktatást.

A tantárgyak, melyek mind a négy évfolyam aránylagosan és a fokozatos haladás szem előtt tartása mellett fel vannak osztva, minden növendékre nézve kötelezők, kivéve a horvát nyelvet és a zenét, mely utóbbi csakis a szülők különös kívánságára és azok költségén taníttatik.

A vallás és erkölcsi oktatásnál a törvényesn bevelt vallás-felekezetek tekintetbe vétetnek és gondoskodva lesz arról, hogy vallása szabad gyakorlatára minden növendéknek alkalom nyujtassék.

A testi erő fejlesztése s az egészség fenntartása mellett, a növendékeknek erkölcsi nevelésére s bennük a hazafias érzelmek és a katonai szellemnek ápolására különös figyelem fog fordíttatni.

Az iskolai év október hó 1-én kezdődik, a zárvizsgák augusztus második harmadában tartatnak és a tanév augusztus 20-án bezáratik.

Augusztus 21-től szeptember 30 ig szünidő kezd, mely alatt az összes növendékek szabadságra bocsáttatnak, ha csak a kedvezményt hiányos szorgalom, vagy kifogás alá eső magaviselet folytán el nem vesztik.

Azon növendékek, kiknek magaviselete legalább „jó,” szorgalma legalább „elégséges,” a nagy szünetidőn kívül még a karácsonyi, utolsó farsangi és husvét szünetek alkalmával is szabadságidőt nyerneek.

A zárvizsgák alkalmával megállapíttatik azon végosztályzat, melynek alapján és eredménye szerint a növendékek a felsőbb évfolyamba előléptetnek.

Hogy egyik, vagy másik évfolyamnak ismétlése mily esetekben és minő feltételek mellett engedtetik meg; a szervezeti szabályokban van meghatározva.

9. Az academiából való idő előtti kilépés.

Az academiából idő előtti kilépés a következő okoknál fogva következhetik be.

1. Betegség miatt, ha ez által a növen-

dék az előadások halgatásában a tanév hátralévő részére nézve gátolva van.

Ily növendékek a következő iskolai évre, illetőleg a be nem végzett évfolyam ismétlésére a honvédelmi miniszterhez intézendő kérvény folytán újra felvehetőek.

2. A szülők (gyám gondnokok) elhatározásából fontos okok miatt. Ily esetben a kérvény az Academia igazgatójához nyujtandó be, ki azt elhatározás végett a honvédelmi miniszterhez terjeszti fel.

3. Kiképzetetésre való alkalmatlanság folytán, mely

- a) az elégtelen előmenetel miatt, vagy
- b) büntetésből fordulhat elő.

Az utóbbi esetben idő előtti kilépés akkor következhetik be, ha növendék valamely becsutelen cselekmény folytán érdemtelené vált arra, hogy az intézetnek tagja maradjon.

10. Az intézetből kilépett ifjak tényleges szolgálata.

Az 1883-ik évi XXXIV. törvényzikk 2-ik szakasza 5. bekezdése szerint a Ludovica Academia tényleges tisztiképző tantolyamába felvett ifjak az intézetből való kilépésük után teljesítendő tényleges szolgálati kötelezettség tekintetében ugyanazon törvényes rendelkezés alatt állanak, mely az 1888. évi XL. törvényzikk 19-ik szakaszában meg van határozva.

Ennélfogva az Academia négy évi tanfolyamát bevégeztet alapítványi vagy díjmentes növendékek felavatásuk napjától kezdve összesen 10 évi, a féldíjmentes növendékek 7 évi és a fizetéses növendékek 4 évi teltteljes szolgálatot, még pedig a honvédségnél kötelesek teljesíteni.

11. Részletes adatok.

A tantervre, nevelésre s egyebekre vonatkozó részletesb adatok tekintetében a Ludovica Academia „Szervezeti szabályai” szolgálatnak bővebb tájékozást.

Színház és művészet.

Krisztus az Olajfákhegyén. Nagy oratorium, írta Beethoven. — Előadta márcz. 29-én a „Pécsi Dalárda.” Közreműködtek: a „Pécsi női dalegylet,” a „Pécsi Dalkosor” néhány tagja, több műkedvelő s az 52. sz. Frigyes fhg. gyalogezred zenekara. Zenei tekintetben sok élvezetet köszönünk már dalárdaunknak; hálás kegyelettal gondo-

hatsz a többi esemetével, erre ő gondolkozóba esik. A jó Istennel szemben az a kötelessége van, hogy engedelme nélkül egy se válik ki a földből!”

Egyszerre jéghideg fuvallat hatolt a terembe, a világtalan anya észrevette, hogy a halál közeledik.

„Hogy találhattál ide?” kérdé, „hogy érkezhettél ide hamarabb, mint én?”

„Anyá vagyok!” felelé a nő.

És a halál a gyenge kis virág után nyujtá ki bosszu kezét, de az anya oltalmazva terjeszté ki mindkét kezét a fölé, egészen föléje s telve felelemmel, hogy meg ne érintse egy levélkéjét se. A halál ekkor a kezeire lehelt s a nő érzé, hogy e lehellet hidegebb volt a hideg szélnél s kezei bágyadtan lelankadtak.

„Nem tehetsz te ellenem semmit!” mondá a halál.

„De tehet az Isten!” válaszol az anya.

„Én csak azt teszem, a mit ő akar” szólt a halál. „Én vagyok kertésze. Minden esemetjét és virágát én veszem át s elültetem a paradicsom nagy kertjébe, abba az ismeretlen hazába, de miképp növekszenek ott s mi van ott, azt nem mondhatom meg neked.”

„Add vissza gyermekemet!” mondá az anya és sirt s könyörgött. Egyszerre megragadott mindegyik kezével két szép virágot s

felkiáltá: „Mind kitépm a virágodat, mert én el vagyok keseredve!”

„Ne nyuj hozzájok!” szóla a halál. „Azt mondd, boldogtalan vagy s most egy másik anyát is épen oly boldogtalaná akarsz tenni!”

„Egy másik anyát!” mondá a nő s rögtön ciereszté a két virágot.

„Itt vannak szemeid,” szóla a halál, „kihalszszam a tőből, oly ragyogón csillogtak. Nem tudtam, hogy a tied. Vedd, most tisztábbak, mint azelőtt; nézz le velök abba a kutba ott melletted. Megnevezem neked mind a két virágot, a melyeket ki akartál tépni s meg fogod látni egész jövőjüket, egész emberi életüket, meg fogod látni, mit akartál szétrombolni és megsemmisíteni!”

A nő belenézett a kutba. Boldogító öröm hatotta át lelkét, a mint látta, miképp lett az egyikből a világ áldása, a mint látta, mennyi szerencse és öröm sugárzott ki belőle. S látta a másik életét, ez a gond, inség, nyomor és sanyaruság egész láncolata volt.

„Mind a kettő az Isten akarata” mondá a halál.

„Melyik a boldogtalanság s melyik az áldás virága a kettő közül?” kérdé az anya.

„Ezt nem mondom meg!” felelé a halál, „de annyit tudj meg, hogy az egyik saját

gyermeked virága volt, gyermeked sorsa volt, a mit láttál, saját gyermeked jövője.”

Elirtózza kiálta fel az anya: „Melyik volt az én gyermekem?! Mondd meg, váltsd meg az ártalant. Mentés meg gyermekemet e nyomoruságtól! Vidd el inkább! Vidd az Isten országába! Feledd könsémet, feledd kéréseimet s mindazt, a mit beszéltem és cselekedtem!”

„Nem értelek” mondá a halál. „Visszakivánod gyermekedet, vagy elmenjek veled oda, a honnan nincs többé visszatérés?”

Ekkor kezeit tördelte az anya, térdre rogyott s Istenhez imádkozék: „Ne az én, a te akaratod legyen meg, a mely egyesegedül jó. Ne hallgass meg engem! Ne hallgass meg engem!”

S mellére csüggeszté fejét.

A halál pedig elment gyermekével az ismeretlen hazába.

(Vége.)

iunk vissza a „Stabat Mater,” „Valburgai éj,” a „Rózsa zarándoklása” s egyéb nagyböszöbű művek előadására, a mhez most Beethoven „Krisztus” oratoriuma méltán sorakozik. Meggyőződésünk szerint oly jeles egyesület, mint a „Pécsi Dalárda,” mely még a külföldet is meg tudta hódítani, missio teljesítésére van hivatva, azaz, a nagy közönség zenei s esztetikai érzékét ébreszteni, ápolni s ezt semmivel sem teheti jobban, mintha oly zeneművek előadására vállalkozik, a melyeket rendes körülmények között csak nagy városban lehet hallani s a melyek vidéken — Pécsen kívül alig jutnak előadásra. — A dalárda felfogta ez irányban hivatását és a műbe belekap, azt véghez is viszi, de véghez is vibeti, mert rendelkezik mindazon anyaggal, mely ehhez szükségeltetik s azért nem akarjuk hinni, hogy a közöny, mely ezutal is nagy mértékben nyilvánult irányában, el tudná ttoritáni kitűzött céljától. A közönséget mindenre meg kell teremteni, képezni, s a mi ma nem sikerült, sikerülni fog a legközelebbi alkalommal. Elhiszszük, hogy rosszul esik a dalárdaak a közönség közönye, látván, hogy annyi áldozat, fáradozás s oly rendkívüli apparatus mozgósítása daczára alig vesz be annyit, hogy csak költségeit is fedezze: de végre a dalárda kulturális intézmény s mint ilyen az idealismus díszíti zászlóját, tehát első sorban nem az anyagi haszon tetteinek indító oka, hanem a kulturális cél: a zene és dal művelése, az érzék és kedélyvilág finomítása, képzése. Tudunkkal ez volt az első alkalom, hogy oratorium került előadásra s azért kétszerre is kell csodálkozunk, hogy legalább nem a kívánságig vitte a közönséget az előadásra, legalább megtudni, miől is áll egy oratorium. Ha pl. külföldön kerül előadásra ily kiváló szép klasszikus zenemű, ott találjuk a város intelligenciáját teljes számban; ha Prágában adnak elő oratoriumot, ott ül az első sorokban az érsek, kanonokaival és papjaival. Nálunk ez nem így van; itt az intelligencia negyelyezi a zenei blazirtságot, mert ő ennél jobbat is hallott (pedig dehogyan hallott), a papság egykettő kivételével — tündököl távollétével, a polgárság pedig — és itt értjük az elsőket — nem bir elég fogakonyasággal ily genreban tartott compositio iránt s ha a dalárda holnap azt hirdeté, hogy a „Krisztus” utáni deficit fedezésére valami bohóc-estélyt fog adni, még hozzá német nyelven: akkor bizonyára nem lesz deficitje. No de ez mind meg fog változni idővel, ha ugyan zenetanítóink is megteszik kötelességüket s a zeneoktatást nemcsak gépiesen teljesítik, hanem zeneérzékét, fellegást s íteletet is iparkodnak növendékeikben felélesztetni. De térjünk át magára a műre s előadására. A mű Beethoven komolyabb teremtési szakának egyik leg-szebb alkotása, a zene és énekkarban erőteljes, ragyogó szép, a solokban ünnepies és csodabátasú az a mélabus elegia, mely az egész művön — a szöveget jellemezve — végig vonul. Emelt, áhitatos kedélyhangulatunkban ott látjuk az Isten embert, fájdalomtól lesujtva aint kéri fohászával megadás-sal s mégis csüggedve az atyát, hogy muljék el tőle e keserű pohár. Mily magasztos és lélekemelő továbbá az angyal intó szava, hogy reszket a föld, mert Jehova fia porban hever s atyjától elhagyatva, kimondhatatlan kínokat szenvedve, kész a halálra, hogy az embereket, kiket szeret — megváltsa; és mily jól esik a vigasz, hogy mienk az üdvösség, ha hit, remény és szeretetben ragaszkodunk hozzá. — A harmadik szám duója leginkább hatja meg a laikust úgy szövegében, mint zenei szépségében „Hirdeti-e angyal a te száz órok atyám kegyelmét? Leveszi-e rólam a halál iszonyát?” „Jehova mondja, mig teljesítve nincs az engesztelés szent titka, addig az emberi nem elvetve s az órok élettől megfosztva marad.” „Nyugodjék hát rajtam oh Atyám, itéleted egész sulya, öntsd reám a szenvedések egész áradatát, csak Ádám gyermekeit ne sujtsd.” E néhány szóban érezzük Krisztus határtalan szeretetének egész összességét. S aztán az angyalok, tanítványok és

harczosok karai mily nagyszerűek, viharosak s mégis mily egyenletesen hullámzóak. Szóval az egész mű a genális szerzőt szokott technikai apparatásával és szimmetrikus öntudatával s a styl ritka következetességével van megalkotva. Az illuszi azonban attól is függ, hogy az előadókban is meglegyen az interpretáció érzéke s tehetsége, mely a költő emelkedett invencióit, hangulat s formaérzékét tolmácsolni bírja s ez meg volt az előadókban teljes mértékben. A karok kitűnően voltak betanulva, bravourral előadva, bár a női kar kissé gyengén jutott érvérvre. A solisták, Hoffer K. ur (Jézus), Platz Emilia k. a. (Szeraph) és Jilly A. ur (Petrus) a legszebb sikerrel oldották meg nehéz feladatukat, különösen sikerült a harmadik szám — Jézus és Seraph duója és a hatodik szám első részének tercettje, mely részekben azonban a zenekar nyers tulemekedése nem ritkán zavarólag hatott, a mennyben az énekrészt fedte; egyáltalában nem találjuk a katonai zenekart ily kényes zeneművek előadására alkalmasnak.* Az egész előadásra hátrányos volt a helyiség kimondhatatlan rossz akusztikája, minek folytán az összes hangszerek nem olvadtak össze arányosan, sőt tompán terjedtek szét a terem tetőzetében, tehát a szövegből alig egy szó volt érthető. Ismét egy ok, hogy minél hamarabb fogjunk hozzá egy színház és hangverseny-terem építéséhez. — Fogadják a dalárda s közreműködők s kímelve a vezénylő karmester: Vachauer Károly ur az élvezetes estéért e helyen is teljes elismerésünket. (rn).

Előfizetési felhívás.

A II-ik évnegyed (április—június) alkalmából felhívjuk előfizetőinket, lapunk barátait és elvtársainkat, hogy előfizetéseiket megújítani, illetőleg megkezdeni sziveskedjenek.

Előfizetési ár:

egész évre	8 frt.
fél évre	4 „
negyed évre	2 „

Körjegyzőknek és néptanítóknak

egész évre	6 frt.
fél évre	3 frt.

A „Pécs” kiadó hivatala.

Hirek.

A nagyheti ájtatosságok mint minden évben, úgy az idén is a közönség tömege részvéte mellett tartattak meg. Szerdán d. u. 4 óraker kezöltek a liceumi templomban a lamentatók, melyeket a székesegyházi énekar szokott precizitással, remekül adott elő, különösen Palesztrina „Miserere”-je gyakorolt az ájtatoskodók kedélyére meghatározóan. Csütörtökön d. e. 9 óraker szentelte meg a megyés püspök o exciája fényes és számos egyházi segédlet mellett az olajat, mely szertartás után következett a szokásos lábmossa, melyben a város legöregebb 12 szegénysorsu férfi részesült. Ez ünnepélyt délután 1 óraker a püspöki palotában fényes ebéd követte, mely alkalommal a fenteb említett 12 aggastyán is megvendégettetett és megajándékoztatott. Nagy-Pénteken d. e. 9 óraker a gyásztartást püspök o exciája gyengékelése következtében Sláby Ferencz czimzetes püspök és nagyrépost végezte, melyből csak azt emeljük ki, hogy a növendék-papság énekkara ez alkalommal zengete először Palesztrina 300 éves örökségű „Popule meus”-át, mit szt. beszéd követett. Délután énekeltettek az utolsó lamentatók. A város utcáin szokatlan sokaságban hullámoztak fel s alá az ájtatoskodók, kik Krisztus koporsóját látogatták. Ma reggel 8 óraker lesz a székesegyházi templomban a tüzszen-

telés, a husvéti gyertya és lámpa meggyújtása, d. u. pedig különféle órákban 3—7-ig tartatnak a feltámadási körmenetek. Lelkünk mélyéből kívánunk mi is olvasóinknak szerencsés és boldog „Alleluját.”

† **Halász Mihály.** Egy fáradhatatlan élettel szegényebb a föld, egy tevékeny lélekkel gazdagabb az ég. „A halál rövid harc és hosszú béke.” Rövid harc után hosszú béke vár az elhunyt nemes férfura, ki életében pihenni nem tudott. Halász Mihály városunkban 1808 ban született, 1832 ben lón áldozárrá, 1843-ban plébánossá Bogdásán s 1856-ban Némethiben, 1870-ben lépett hosszú és tevékeny működés után nyugalomba. Működése a lelképásztorság nehéz gondján kívül főleg a modern nyelvek tanulmányozásában állott s szerzett ismereteit élte alkonyán arra fordította, hogy hosszú utazásokat tön Európa minden részébe. Több ízben volt Párizsban, Londonban, Olasz- és Németországban, kétszer a nálunk alig ismert Skandináviában, (1879-ben s 1881-bei) és legutoljára Konstantinápolyban. Gazdag tapasztalatait a földről tudomány javára becses művekben értékesítette. „Vánlor Emlékeim” című terjedelmes műve főleg elő skandináviai utjával foglalkozik, de kiterjed londoni, pétervári és olaszországi utjára is. — „A svéd-norvég missiók” második skandináv utjára tárgyalja. „Drezda” című könyve a nevezett várost ismerteti, végre „Konstantinápoly” című munkájában keleti utazását írja le. — Irodalmi munkássága ezenkívül hazafias és egyházi irányú czikkeit is körébe vont, melyeket jórészt a „Magyar Állam” című lapban tett közzé. Halász Mihály a régi világ klasszikus embere; munkáinak külformája a levél alak, melyet kerekdeden és csinnal kezel; gazdag történelmi tudománya, mely értelme, erősen vállasos szelleme és ezek mellett páratlanul jó, nyújas és szelid lények könnyen folyó nyelven jut kifejezésre e levelekben, melyeket érdemekben megöszült barátjához, nagyt. Zsiók István apátkanonok urhoz intézett. A vaserős testet, melyet az utazás nehézségei s fáradaimai épen hagyta, az öregkor törte meg. Betegségében is elérte utazási vágya s a mult év nyarán Daruvárra indult. Utközben a felszállás alkalmával leesvén, a közkecsi keresztülment agy testén s a szenvedést sérelem ágyba döntötte. Feléhalt ugyan és visszatért hozzánk, de csak azért, hogy elmenjen a leghosszabb utra, a honnét nincs visszatérés. — E hó elsején halt meg, éjfélt előtt, talán épen szelid álmában gondolt az új utazásra. Halála az egyházmegyére s Pécsvárosára érzékeny csapás. Temetése ma d. u. 3 óraker történik. Lebegjen sirján a béke angyala.

Leszállított áru vasuti jegyek. F. évi április hó 1-étől október hó 31-ig a budapest-pécsi vasutnak Budafok állomás és megállóhely, Érd, Ercsi Adony Szabolcs, Sárosd, Nagy-Dorogh, Tolna-Ménz, Szegzárd és Pécs állomásairól Budapest központi személy-pálya udvarra s viszont, továbbá Uj-Dombóvár, Ó-Dombóvár, Sásd, Abaliget és Békéscsd állomásokról Pécsre és viszont tetemesen leszállított áru mérsékelt II. és III. oszt. m e n e t - é r t i jegyek fognak kiadani.

A pécskerületi kiállítási bizottság közleménye. A baranyamegyei kiállítóknak figyelmébe! A kiállítási tárgyak átvétele körül igen sok nehézség és zavar merül fel a miatt, hogy a kiállítóknak több csoportba tartozó és külön ládákbán csomagolt tárgyakat egy szállítólevéllel adnak fel. Figyelmiztetnek tehát a kiállítóknak, hogy egy szállítólevéllel csak ugyanazon csoportba tartozó ládákat adjanak fel. Pécszt 1885. évi márcz. 30-án. A pécskerületi kiállítási bizottság elnöksége.

Az ujonczozás városunkban 3 napi tartam után csütörtökön véget ért. Felhiva volt az I. korosztályból 198, a II-ikből 144, a III-ből 122, összesen 464. Ezek közül reklamáció utján felmentetett 46, engedélylyel távol volt 70, engedély nélkül 37 és így összesen csak 311 jelentkezett. Már az első és második korosztályból bőven kikerült az idej

* Talán ebben a körülményben rejlik egyik oka a közönség közönyének? Szerk.

ujoncz illeték. Besoroztatott a közös hadsereghez 47, a póttartalékosokhoz 8, a honvédséghez 18. A sorozás eredménye tehát igen jónak mondható.

Tankerületi főigazgatók értekezlete tartott a közoktatásügyi miniszter meghívására Budapesten, melyen Mészáros Nándor pécsi tankerületi főigazgató is részt vett. Az öt napig tartó tanácskozás tárgyai a következők: A tankönyvek megírásának, engedélyezésének és használatának szabályzata. — A reáliskolai tantervhez készült módszeres utasítások életbeléptetése. — A helyi tantervek ügye s ezzel kapcsolatban a módszeres tanárértekezletek praktikusabbá tétele. E paedagogiai szempontból kétségek kívül jelentékeny tárgyak közül legfontosabb az első, a tankönyvek kérdése, melyeket ha vizsgálát alá vesszünk, első pillanatra láthatjuk, hogy azok miniszteri engedéllyel használtak, abban azonban, hogy a kérdéses tankönyvek az engedély megadása előtt megírást, vagy csak átolvastattak-e? a legfeljebb lapozgatás után is kétkedünk kell. Óhajtuk, hogy ez ügyben minél előbb észszerű változás álljon be.

„Hajnal-sugarak“ cím alatt Haksch Lajos, városunk szülötte, ki irodalmi munkásságáról — bár jobbadán csak álnev alatt — előnyösen ismert, szépirodalmi vegyes tartalom kötetre hirdet előfizetést. A felhívás lapunk más helyén egész terjedelmében közöljük, azt és törekvő kibocsátóját olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Szomorú vég. Stern M. helybeli fakereskedő fia Rudolf Budapesten szerdán — eddig ismeretlen okokból — véget vetett életének.

Műkedvelői előadásra küldöttek meghívókat március 28-án Martelet Karolina és Suara Mária urhölgyek. Előadott „A kintün vendégek“ Csepregni Ferenc I. felvonásos vígjátéka és Kotzebue Agost „Der Wirrwarr“ című bohóza. A közreműködők nevei: Martelet Ilona, Liebscher Vilma, Martelet Mari, Nemajovsky Mária, Suráné és Marteletné asszonyok, Kiss Árpád, Horvát Jenő, Ziegler Mihály, Weidinger József, Weidinger Zsigmond, Günsberger József, Suara Carmelitó, Martelet Sándor, Weber Sándor. A műkedvelői előadás szépen sikerült.

A belügyminiszter a vasuthoz vezetett ut kibővítésére vonatkozó közgyűlési határozatot jóváhagyta, valamint a másodméről fizetésének 1200 fortra való emelését és a vándijaknak további 3 évre szedését is. A házbér-szabályrendelet azonban — jelentéktelen pótlások eszközzése végett — visszaküldetett.

A kilencedik magyar jogászyülésen, melynek teljes ülései szeptember hó 20-án és 23-án, a szakosztályi ülések pedig 21-én és 22-én fognak megtartatni, a többi közt tárgyalandó következő kérdésre: Kivánatos-e és ha igen, mily irányban a jogi szak-oktatás reformja tekintettel egyetemi oktatásunk tan és vizsga rendszerére? Kivánatos-e különösen annak gyakorlati irányát emelni és biztosítani és ha igen, mily intézmények behozatala és mily változtatások eszközzése által — dr. Bors Emil pécsi jogakadémiai tanár úrtól érkezett véleményes indítvány.

A pénzügyminiszter értesíté a város közönségét, hogy a részletes kataszteri felmérés befejezése óta bekövetkezett s a fellelő alkalmával bejelentett birtokváltozások nyilvántartására vonatkozó mérnöki munkák városunk területén a pénzügyminiszter vezetése alatt levő helyszínelési felügyelőségekhez beosztott mérnöki személyzet által fognak folytatón végrehajtani.

Egyiptomi szembetegség. A megejtett sorozás alkalmával az ujonczok közül kettőn egyiptomi szembetegség konstatáltatott. Az illeték kórházba szállítottak. A múlt évben 3 ujoncz szenvedett e betegségben.

Lókiállítás. Az országos kiállítás alkalmával tartandó lókiállításra, melynek bejelentési határideje április 15-én jár le, már eddig (márczius 31-ikéig) 800 ló van bejelentve. A négy szomszédos megye (Somogy,

Torontál, Bács-Bodrog és Baranya) területéről magán-ménest tulajdonosok csak Bács-Bodrogh és Somogy megyékből jelentettek be 6—19 darabot; a földműves tenyésztőket illetőleg azonban mind a négy megye a legerősebben van képviselve.

Nagy tüzvész pusztított mártius 30-án, mint levelezők írja, megyénk Hidvég nevű községében. A tűz még eddig ismeretlen okból, éjjeli utau ütött ki a ref. paróchia szomszédságában s az erős szél által éleszte a legnagyobb gyorsasággal terjedt, elannyira, hogy egy óra lefolyása alatt 33 épület állott lángban. Az álomból felriasztott lakosság az éjjeli veszedelem rémületétől megszübbasztva, alig tudott kezdetben valamit tenni a vész megfékezésére. A tűz rohogása, az akliakból kibocsátott barmok rémületes bögése, az aszszonyok és gyermekek jajgatása, a férfiak vízszkiáltása, mindez oly borzató chaoszá olvadt össze, mely a vért fogyasztotta meg.

Nem sokára megjelentek a szomszédos Sámód község derék lakói, majd — vízfecskendőkkel — a vaiszlók, élükön Ungere Ede körjegyzővel s minden emberileg lehető megtették, hogy a ronboló elem továbbterjedését meggátolják, mely munkájában később erősítést nyertek a szomszédos Kis-Szent-Márton, Hircs és Vajti községekből. A kár igen nagy, annyival inkább, mivel a leégett 33 épület közül alig 3—4 volt biztosítva. Sokan a szó teljes értelmében földig égtek s a rajtok lévő ruhán kívül semmit sem menthettek meg, házi bútoraik, ruháik, tizifájok, takarmányuk, élelmi szereik, mind oda veszttek. Az oltásnál leginkább kitüntették magukat: Dr. Ungere Ede vaiszlói orvos, különösen pedig Ungere Ede körjegyző, ki hajnali 3 órától délután 5 óráig folytonosan jelen volt s erőlyen intézkedéseinek tulajdonítható, hogy a vész még nagyobb mértéket nem öltött. Nem hagyható említés nélkül a vaiszlói csendőrség magaviselete sem, kik, derék őrszervezőjükkal élőkön, nemcsak a rendet tartották fenn, de a szomszéd községeket is alarozták. A segélygyűjtés a szomszéd községekben már megindult, Vajti községe, lelkesének és bírájának felhívására már másnap reggel 25 kenyeret küldött a szarencsételnek szükségének pillanatnyi egyhitésére.

Borzató szerencsétlenség történt múlt hó 31-én Kőbányán, egy sertés-telepen. Egy már két év óta fődött állapotban levő kut felnyitásával foglalkozva, a víz mélységét megmérni akaró sertés-telep-felügyelő (Pap István) zsebéből a faméregre a kutba esett. Oroszki Lajos munkás vállalkozott, hogy lemege a méregérre, de alig tett a lebecsátott létrán pár lépést, elsédült s a vízbe esett. Pap István mentésére sietve, szintén a kutba szédült, valamint felesége Adám-Teréz is s még két munkás: Balogh József és Jankó Mihály, kik a szeretett felügyelőt minden áron megakarták menteni. Mindannyit megölte a kut gáz. Pap István és Jankó Mihály dunaföldvári születésűek voltak.

Románok és szászok. Erdélyben jelenleg magyar közművelődési egyesület van alakulóban, melynek támogatást kéri felhívására Beszterce-Naszód megye közgyűlése f. é. február 20-ikán sajnálatának s azon várakozásának adott kifejezést, hogy a megye tisztikar egy tagja sem veend részt az egyesület alapításában és annak célját semmi módon sem fogja előmozdítani. E hazafiatlan határozatot a megye főispánja felülvizsgálat végett a belügyminiszterhez felterjeszté, ki azt a megye közönségéhez intézett rendeletével megsemmisíté. — Ugyanezen, valamint a Nyitrán már tényleg fennálló magyarországi közművelődési egyesületek támogatására és pártfogolására vonatkozó Kolozsvár és Selmeczbánya városok részéről intézett felhívásra Szebenmege közgyűlésének egyesült szász-oláh elemei dr. Seutz, dr. Fölker és Traushenfels Emil ellenében kimondták, hogy ez egyesületek törekvését rosszaiják s hogy ezen rosszaló határozatukat magyar, oláh és német nyelven az ország törvényhatóságaival tudatni fogják. Minthogy e tör-

vényhatóságok épenséggel nem voltak kíváncsiak arra, hogy miként vélekedik Szebenmege a magyarosító egyesületekről s ez mégis feltolja magát e határozatát a törvényhatóságok zöld asztalára, helyén valókn tartanók, sa a megyék és városok Szebenmege említett rosszaló határozatára szintén megmondanak a magok véleményét, mi tén Szebenmegeire valami nagyon hizelgő találna lenni, kötve hiszszük.

Irodalom.

Főhívas előfizetésre. Mőlyen tisztelt közönség! Mint a hogy a 8-ótestamentumbeli Noé kibocsátá galambjait a bárkából, úgy bocsátom én is szőlnék egy főhívásomat, ép oly feltő kétséggel; de ép oly reménységgel is. Igen reménységgel, mert a kedves olvasóközönség jóakaró biztatása folytán, melylyel első galambjaimat (eddig megjelent szerzeményeim) fogadta, határozott el magamat arra, hogy irodalmi munkásságom zsengeit kialsjam. El kell hiennem, hogy ama biztatás nem őrös frázis, ama meleg érdeklődés, melylyel a mélyen tisztelt közönség egyes, itt-ott megjelent cikkekkel megfogadta, nem szineskedés volt s munkám kiadásának vége — nem fölsűbes leend. No hát erre az említett jóakaratra apellálók én most, midőn a második galambot ereszttem ki a bárkából, ugyanarra a jóakaratra apellálók majd akkor is, midőn munkámat, a harmadik galambot bocsátom utnak, mely már zöld fákat s termő talajt talál mindenütt. A mű „Hajnal-sugarak“ cím alatt szépirodalmi vegyes tartalommal, mintegy 10 tömött iven jelennek meg; a csinos kiállításra vonatkozólag elég megemlíteni, hogy Taizs József ismert jőhírű intézetéből kerül ki. Előfizetési ára 1 ft. Bolti ára 1 ft 20 kr. Diszkrétőben 2 ft 50 kr. Mely ősszeg előre és egyedül szerzőnek szolgáltatandó át. Gyűjtőknek 8 előfizető után egy ingyen példánnyal szolgálók. Az előfizetési iverket s a melléklendő pénzösszegeket kérem ezimetre (Pécs, Makár-utca 5. sz.) külden; lehetőleg mielőbb; de legkésőbb április 10-ik napjáig, hogy a nyomtatandó példányok számára vonatkozólag intézkedhessem. Kelt Pécsen, 1885. évi márczius 21-én. Hazafium üdvözlettel Haksch Lajos, jorzhallgató.

Vettük a „Gondzó“ 28. számát és őrvendve tapasztaljuk, hogy e jelesen szerkesztett lap munkatársainak köre egyre tágul. A jelen számban ismét két jeles írónk müvével taálkozunk. Az egyik Beniczkné Bajza Lenke, hazánk legkitűnőbb regényírónője; a másik pedig Erdélyi Gyula jőhírű regényírónk, kit olvasóközönségünk zamatos magyarsággal irt regényeiről ismer. A jelen szám tartalma a következő: „Az új főispán“, regény, Tolnai Lajostól; „A régi pálya“, költemény Dalmady Győzőtől; „Rőzsa vagy Viola“, irta Beniczkné Bajza Lenke; „A végzet“, regény, Margitay Dezsőtől; „Hogyan lett Ólaluból Ujfalu.“ „Egy község krónikája“, Erdélyi Gyulától; „Székely támad, székely bánja“, történelmi regény P. Szathmáry Károlytól; „A gránatkőves asszony“, Maritt E. legújabb regénye, fordította Martouffy Frigyes. „A végzetes levél.“ humoresk. Ezeket követi a boríték érdekes tartalma, u. m. A magyar gazdaasszony, vegyesek, talányok, talányok, talányfejtők és szerkesztői pósta. A minden vasnap megjelenő „Gondzó“ előfizetési ára: negyedévre 1 ft 30 kr. Az előfizetési pénzek Székely Aladár kiadótulajdonoshoz küldendők: Budapesten, VII. dob-utca 14. Figyelmeltetjük olvasóinkat e künőn lapra, mely ápril elsején harmadik évnegyedébe lépett s melyről lapunk mai számának hirdetése bővebben tesz említést. A kiadó mindenkinek szolgál mutaványszámmal ingyen és bérmentve, ki e végre hozzá fordul.

VASUTI MENETREND.**A Budapest-Dombóvár-Úszöghi vonalon:**

Budapestről indul a 302. sz. vonat reggel 8 ó. 15 p.
Pécsre érkezik " " " d. u. 5 " 35 "
Pécsről indul " " " " 5 " 55 "

Az Úszögh-Dombóvár-Budapesti vonalon:

Pécsre érkezik a 301. sz. vonat d. e. 10 ó. 15 p.
Pécsről indul " " " " 11 " 05 "
Budap.-Kelenföldre érkezik " " este 8 " 15 "

A Mohács-Barcsi vonalon:

Budapestről indul az 1. sz. vonat reggel 8 ó. 15 p.
" " " " 11. " " " este 7 " 45 "
Pécsre érkezik az 1. " " " d. u. 5 " 46 "
" " " " 11. " " " reggel 7 " 53 "
Pécsről indul az 1. " " " d. u. 6 órákor
" " " " 11. " " " reggel 8 " 10 "

Barcsra érkezik az 1. " " " este 8 " 17 "
" " " " 11. " " " d. e. 10 " 59 "

A Barcs-Mohácsi vonalon:

Barcsról indul a 2. sz. vonat reggel 8 ó. 20 p.
" " " " 12. " " " d. u. 5 órákor.
Pécsre érkezik a 2. " " " d. c. 11 " 02 "
" " " " 12. " " " este 7 " 21 "
Pécsről indul a 2. " " " d. e. 11 " 17 "
" " " " 12. " " " este 7 " 36 "
" " " " 16. " " " reggel 6 " 10 "

Mohácsra érkezik a 2. " " " d. u. 1 " 54 "
" " " " 12. " " " éjfel 10 " 07 "
" " " " 16. " " " reggel 8 " 58 "

Kis hirdetések.

Felvétetnek a kiadóhivatalban
Nepomuk utca 10. szám alatt, a
posta mellett.

Vadász-kutya. Egy jól betanított
fekete vadászkutya
eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Garçon lakás (bútorozott.) a ferencziek
utczájában 2 szobából első
emeleten ápril 1-től bére vehető. Ertesítést
a kiadóhivatal ad.

Fiatal ember a fő-utca közelében kü-
lön bejárattal szobát s egy-
tal teljes ellátást keres. Szives ajánlatok e
lap kiadóhivatalához intézendők.

Gyakorlott nevelő oktatásra ajálko-
zik. További felvi-
lágosítást ad a kiadóhivatal.

Egy malom két köre eladó. Bővebbet a
kiadóhivatalban.

Szőlő-eladás.

A KEISER-féle (özv. Herger
Jánosné) jó karban lévő

SZŐLŐ

kényelmes présházzal,
nagy lyukpinczével,
közel a városhoz
minden órában eladó.

Bővebb felvilágosítást ad:

Reberics Imre ur,

(Pécsett, Ferencziek-utca 34. sz.)

Önkéntes árverés.

Posztó és szövet-áru üzlettem (Ki-
rály-utca, "Arany-hajó"-szálló) minél
gyorsabb megszüntetése czéljából
hétfőtől, f. hó 16-iktól kezdve, **csak igen
rövid ideig** dobszó mellett

önkéntes nyilvános

árverést

rendezek, minden délután 2 óratól 5-ig,
mely alkalommal a kijelölt czikkeket
minden áron — még veszteséggel is —
eladomnak.

KLEIN J.

**A pécsi
hidegvíz
gyógyintézet**

(az Engel-féle fürdőben)
nyári időzve április hó 1-én veszi kezdetét.

Vizkurák, massage és

villamozással

(újjonnan berendezve)

meleg villamos
fürdők.

melyek csúsz és koszvénybántalmaknál, idős-
ség, gyengeség, vese- és gyomorség ellen különösen
gyenge testűeknek évről-évre a legelőnyösebbek
Felvétel és orvosi rendelés naponta 11—3-ig.

Dr. LOEWY LIPOT,

lakik március 26-tól az új házban,
Szechenyi-ter 2. sz. a.

Dr. Kornis Benő

rendel 1-3-ig

Nóthig-féle ház i. emelet

Ruha-szövetek

egyedül tartós gyapjából egy közepnagságú férfi számára

egy öltönyre jó gyapjából 4 frt 96 kr.
3-10 méter jobb " " 8 " "
számítva. szímitva. finom " " 10 " "
egész finom " " 1 " 40 "

Utazó plaid-ek darabja 4—5—8—12 frt. Igen finom
öltönyök, nadrágok, felöltők, kabát és esőköpeny-szövetek,
borzas, szőr-pokrész, katona, kamgarn, cheviot-szövetek, tri-
kók, női és billard fűző, peruvien, doszking-szövetek kaphatók

alapítattott **Stikarofszky János** 1866-ban.

gyári raktárban Brünben.

Minták, szabómesterek számára mintalapok és 10 frton
felül utánvételi megrendelések ingyen küldetnek.

Allandó posztó-raktáram több mint 150,000 frt értékű
és magától értetik, hogy nagy üzletben sok 1—5 méter
hosszaságú maradék-szövet található, melyeket igen leszállí-
tott előállítási áron vagyok kénytelen elárusítani. Minden
értelmes ember beláthatja, hogy ily kis maradékokból min-
tákat küldeni nem lehet, mert akkor belőlök nem maradna s
így tiszta szédélges, ha posztó-üzletek maradék-mintákat hir-
detnek, mert ily esetekben a posztó-minták egyes darabkákból
és nem maradékokból származnak s az ily eljárás czéljai
igen megfoghatók.

Maradékok, melyek nem tetszenek, kicseréltetnek vagy
a pénz visszaküldetnek.

Levelezések elfogadtnak német, magyar, cseh, lengyel,
olasz és francia nyelven.

Mária-Celli

Gyomor-Cseppek,

jeles hatású gyógyszer a
gyomor minden bantalmi
ellen és felülmulthatlan az
étvágy hiány, gyomor gyen-
geség, rosszszagú lehellet,
szelek, savanyu felbőföges,
kolika, gyomorhurut, gyo-
morégés, huygkőképződés,
tulságos nyalkaképződés,
sargaság, undor és hanyas,
főfajas (ha az a gyomor-
bol ered), gyomorgörccs, szék-
szorulat, a gyomornak tul-
terhe ltsége étel és ital által gilisztá, lép- és maj-
betegség, aranyeres bantalmak ellen.

Egy üvege 6-8 használati utasítással együtt 25 kr.

Közpeni szétküldési raktár nagyban s kicsinyben

BRADY KÁROLY,

„az örangyalhoz” ezimzett gyógyszerárán Kremzierben,
Morvaországban.

Kapható Pécsen: Kovács M., Sipőcz István,
Balázs urak és az Irgalmasok gyógyszerárán Sásdon:
Keller N. ormal. Pécs váradon: Dvorszky Béla gyógy-
szertárban. 26—1. 1051

Hirdetmény.

Alulírott által közhírré tétetik, miszerint 1884. évi július hó 31-én ítélteleg: 16, 24, 34, 40, 49, 56, 62, 70 és 75 sz. a elmarasztalt BOJANIN KÓJÓ beremendi lakosnál magánlegettetés miatt 1884. évi augusztus hó 19-én lefoglalt **90 drb. ürü-birka 450 frt** becsárban a siklósi hetivásáron és pedig 1885-ik évi **április hó 10-én** reggeli 9 órakor nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett eladatni.

Kelt Beremenden, 1885. mártius 22-én.

Bender János
bíró.

Alapított 1847-ben, Bécsben és Budapesten 1861 óta.

Az első valódi turhaoldó Hoff János-féle maláta-kivonatu mell-cukorkák kék papírosban vannak.

Hoff János-féle maláta kivonatu egészségi sör.

1 palack ára 60 krajczár.

Hoff János-féle koncentrált maláta-kivonat

1 p. 1.12, kisebb palack 70 kr.

Hoff János-féle maláta-kivonatu mell-cukorkák 60, 30, 15 és 10 kr-ért, csak kék papírosban valódiak.

Hoff János-féle egészségi maláta chokoládé 1/2 kg. I: 2 frt 40 kr., II: 1.69. 1/4 kg. I: 1.30, II: — 90

Egy millió k öszönetnyilvánítás

a Hoff János-féle maláta-készítmények által eszközölt mell-és tüdőbetegségek, sorvadás, gyomor- és emésztési gyengeségek, vérszegénység és idegyöngeség gyógyulásért.

Bevezették azok 400 ápoló és gyógyinézetbe; udvari szállói kivételek Európa legtöbb uralkodójától, 27.000 elarusító raktár a világ minden részében képezik legteljesebb biztosítékát ahátartalan bizalomnak, melylyel e készítményeket betegek és gyöngék használják.

HOFF JÁNOS urnak,

a valódi maláta - készítmények feltalálójának és egyedüli előállítójának, cs. kir. udvari szállítójának Európa legtöbb fejedelmének stb.

Bécs, Stadt, Graben, Bräuerstrasse 8. sz.

Szt. Helena-vár, október 25. 1883.

Mint rendszeren minden őszszel, fekérem uraságodat, küldjön nekem pósta utánvételt mellett 12 palack Hoff János-féle maláta-kivonatu egészségi sört és egy csomag Hoff János-féle maláta-kivonatu cukorkákat, melyek kitűnőeknek bizonyultak.

Tisztelettel

Mixich brónó.

Szt. Helena-vár, pósta : Szt. Iván-Zelin

Nagy-Kanizsa, július 25. 1882.

Az Ön Hoff János-féle maláta-kivonatu egészségi söre a leg-sikeresebben működött. Ismét felkérem tehát küldjön számomra utánvétellel 28 palackot.

Tovarek Lipót,
Nagy-Kanizsa (állomás)

Orvosi gyógy-tudósítás.

Sásd (Baranya), 1884. január 1.

Az ön Hoff János-féle első rendű maláta-kivonat egészségi csokoládéja és Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi söre, mely nekem nagyrabecsült dr. Leidsdorf tanár által ajánlatott, testi erőme helyreállították a lehető legjobb hatásnak. (Megrendelés.)

Tisztelettel

Dr. Kugler Lipót,

Baranyamegye tiszt. vegyesze és Hegyhát-kerületi orvos

Fő-raktár :

Pécsett: Sipőcz István, Spitzer Sándor, Eiser János **Bonyhadon:** Kramolini József gyógyszerárában. **Bajan** Michlits Ist. **Battaszék:** Mayer Gusztáv. **Dombóváron:** Ritter János. **Eszéken:** F. S. Thürner Fia, (Dienes J. C. gyógyszerár.) **Mohácson:** Prezlmyer. — **Kaposvárott:** Lajpczig Antal, Babochay K. gyógyszerárában. — **Siklóson:** Szalay Antal gyógyszerárában. — **Szigetvárott:** Salamon Gyula gyógyszerárában. — **Szegedon:** Hahn Adolf. — **Villányban** Worlicsek & Warga.

60 magas kítüntetés.

Előfizetéseket 1053

Divatlapokra

elfogad **Traub B. és társa** könyv-és papirkereskedése Pécsett, házhoz hordva a következő jntányos árákon :

„Modewelt“ I negyedév 75. kr.

„Bazar“ „ I frt 50 „

„Frauenzeitung“ „ I „ 50 „

„Magyar Bazar“ „ 2 „ 50 „

„Budapesti“ „ 2 „ 50 „

Leggyorsabb és legolcsóbb

személyszállítás

AMERIKÁBA

kétszer hetenként

a brémai kitünő délnémet Lloyd

császári újmet posta és

gyorsposta gőzöse által

a nm. bécsi cs. kir. helytartóság

által engedélyezett

Soekl Mórícz

fügyőnöksége közvetítésével

Bécs I., Postgasse Nr. 6.

Minden tudakozódásra azonnai válasz adatik.

FIGYELMEZTETÉS!

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalulag kítüntetett sósborszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lényeg az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon ezimjegyet módosítom s arra kék nyomtatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

Sósborszesz

gyors enyhítést eszközöl:

csúszos szaggyatás, fagyás, fog-és fejtájdalmak, szemgyengeség, benulások stb. stb. ellen, Fogtisztítószereül is igen ajánlható, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghust erősíti, és a száj tiszta, szagtalan izt nyer a sz-esz el párolgása után, valamint ajánlatos e szer fejmosásra is, a hajidegek erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozására és annak eltávolítására.

Ára egy nagy üveggel 80 kr.
egy kisebb üveggel 40 kr.

Használati utasítás magyar v. német nyelven bizományosaim névsorával ellátva, minden üveghez ingyen mellékeltek.

BRAZAY KALMAN
Budapest, IV. ker. Múzeumkörút 23. szám.
Védjegy 319. és 320. szám

Kapható Pécsett: Muldini Lukacs, Nick K., Blauhorn I., Simon J., Obetko Zs., Kovácsics K., Lill J., Eiser J., Ottinger G., Reeh Vilmos, Tiglmann A., Spitzer Sándor, Böhm Nándor, Böhm C. F., Frankfurter A., Cserei A., Spitzer Jakab, Till Sándor, Blauhorn Mihály, Nagy Gusztáv, Gebauer és Gyimolthy, Léja István, Dobszay Antal, Irgalmasok gyógyszerára, Spitzer Adám, Balázs Ödön, Kovács Mihály, Blauhorn Antal, Herdlein Lajos, Pacher V., Weber Ferencz, Bayer Ferencz, Berecz Károly, Sipőcz István, Hergert J. uraknál.

P A C H E R E.

PÉCSETT,

Széchenyi-tér 17-ik számú bazár alatt.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani nagy gyári raktáramat a legjobb minőségű csehországi közönséges táblauvegekből, a legelső minőségű belgai szolin táblauvegekből, tető-tábla és tükörüvegekből, szinezett matt és díszes mintázott üvegtáblákból, az utóbbiakat a legújabb ízlés nagyon fölkarolta és általános közkedveltséggel alkalmazzák szárnyas szalon-ajtókba, könyvszekrényekbe és díszablakokba, továbbá képkereteknek való faragott fekete fa aranydíszítéssel és aranyozott léczekből. Felvállalok mindennemű üveges munkákat u. m. új épületek teljes beüvegezését, melegágyak, virágházak, világító tetők beüvegezését és bolti berendezések és kirakatok tükörtáblávali beüvegezését. Belgia leghírnevebb gyáraival való összeköttetésem folytán azon kellemes helyzetben vagyok, miszerint felvállalt munkáimhoz a világ legjobb gyártmányát használhatom és jutányos áráimmal kiállom a versenyt Budapest és Bécs legelső házaival szemben is.

Továbbá felvállalok e szakmába vágó mindennemű javításokat, ablak-javítások házhoz küldve is eszközöltetnek, elvállalom mindennemű képkeret elkészítését, továbbá nagy választékban vannak raktáron vizit, kabinet, makárt és boudoir képkere-
tekből a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig kiváló olcsó árakban

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

PACHER E.

517. sz.

1057.

végr. 1885.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Baranyamegye gyámpénztára végrehajthatóknak Klein Erzsébet, Jakab Margit, György Adám végrehajtást szenvedő elleni 81 frt 7 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén lévő a kir. járásbíróház kassai községben fekvő a kassai 89. sz. tjkönyben felvett I. a. 50. sz. ház, 366. 1321, 1514. hsz. szőlő, pince, kis házias birtokra 588 frtban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885 évi április 27-én d. e. 10 órakor, a Kassán a községi bíróságban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alol is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 58 frt 80 krt. készpénzben, ugy az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1884 január hó 16-ik napján tartott üléséből

kiadta:

Dr. Ballus,

királyi törvényszéki jegyző.

A „GONDÜZŐ”

szépirodalmi hetilap

I. é. ápril hó elsejével harmadik évnegyedébe lép és rövid fennállása óta, rendkívül dús és változatos tartalmánál fogva oly pártolásnak örvend, mely az irodalom terén valóban páratlanul áll hazánkban.

A „Gondüző” erkölcsöt nemesítő és lelket művelő, érdekesítő és gondokat üző olvasmányaival kimeríthetetlen tárházat képez családok és egyesek számára.

A Gondüző munkatársai: P. Szathmáry Károly, Tolnay Lajos, Komócsy József, Kiss József, Margitay Dezső, Mikszáth Kálmán, Szana Tamás, Tóth Endre, Vétesy Arnold, Kazár Emil, Éjszaki Károly, Endrédi Sándor, Balázs Sándor, Dalmady Győző, Prém József, Hentaller Lajos, Sziklay János, Reviczky Gyula, Palágyi Lajos, Lécey Sándor.

A Gondüző továbbá megkezdte „A gránátköves asszony.” Marlitt E. világhírű regényének közlését egyedül jogosított magyar fordításban, mely regény egyszerre hat nyelven jelenik meg.

Végre pedig örövendve említjük meg, hogy Jókai Mór és Beniczkyne Bajza Lenke koszorus íróink ígértét bírjuk, hogy a Gondüző számára írni fognak, miáltal oly kellemes helyzetbe jutottunk, hogy hazánk irodalmi kitünőségei csoportosulnak lapunk körül.

A „Gondüző” megjelen minden vasárnap sűrűn nyomott három iven, fél ivnyi színes borítékkal.

Előfizetési ára: Egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küldünk. — Az előfizetési pénzek legzélszerűbben posta-utalványon küldendők a „Gondüző” kiadóhivatalába:

SZÉKELY ALADÁR,

a „Gondüző” kiadó-tulajdonosa. Budapest VII. Dob-utca.